

I.T. 141 - GEZINSLID

Inhoud

I.T. 141 - GEZINSLID	1
Bestanddelen.....	2
Datum van de wijziging.....	2
Plaats in het gezin	2
Identificatienummer van de referentiepersoon van het gezin	3
Controles en voorbeelden.....	3
Structuren.....	5
1. Met code "plaats in het gezin" 02 tot 17 en 21 tot 23.	5
2. Met code "plaats in het gezin" 01.	5
3. Met code "plaats in het gezin" 20.	5
4. Structuren voor FOD Buitenlandse Zaken	5
Controles	6
Gemeenschappelijk wonen – Collectief wonen	8
1. Zorgwonen.....	8
2. Tijdelijke opvang	11
3. Collectief Wonen – Waals Gewest	12
4. Collectief Wonen – Brussels Gewest	12
Afdruk in de dossiers	13
Structuren van toepassing vóór 1 februari 2011	14
De verschillende procedures eigen aan de IT 141 - 140	15
Invoering van het begrip "alleenstaand referentiepersoon van het gezin"	15
Invoering van het begrip "gezinslid".....	16
Verbetering van de plaats in het gezin en/of de identiteit van de referentiepersoon van het gezin	16
Een gezinslid verlaat het gezin.....	16
Bijwerking van de informatie "gezinssamenstelling" (IT140-141) bij afvoering	17
Verbetering van een datum van informatie.....	17
Bijzonder gebruik van de informatie 141/01.....	17
Bijzondere gevallen	18

Bestanddelen

Deze informatie bevat :

- de datum van de wijziging;
- de plaats in het gezin;
- het identificatienummer van de referentiepersoon van het gezin; dit moet een reëel nummer zijn.

Datum van de wijziging

De datum is die van de opneming in het gezin of de datum waarop iemand het gezin verlaat, of nog de datum waarop zijn plaats in het gezin is gewijzigd.

Plaats in het gezin

Vooreerst moeten we vermelden dat de informatie met betrekking tot de gezinssamenstelling in het Rijksregister gebaseerd is op een feitelijke toestand: wie maakt deel uit van het gezin, en wat is de positie/verwantschap ten opzichte van de referentiepersoon van het gezin.

Er bestaat geen eenduidige definitie van het begrip verwantschap in burgerrechtelijke aangelegenheden. De verwantschap vloeit voort uit de afstammingsband die ten opzichte van bepaalde personen kan vastgesteld worden. In het Burgerlijk Wetboek wordt daarom de voorkeur gegeven aan de termen "ascendenten" en "descendenten".

Het is bovendien onmogelijk om een volledige, exhaustieve lijst op te stellen van alle mogelijke verwantschappen.

De plaats in het gezin kan met de volgende codes ingebracht worden :

01	alleenstaand referentiepersoon van het gezin
02	echtgenoot, echtgenote
03	zoon, dochter
04	schoonzoon, schoondochter
05	kleinzoon, kleindochter
06	vader, moeder
07	schoonvader, schoonmoeder
08	grootvader, grootmoeder
09	broer, zuster
10	schoonbroer, schoonzuster
11	verwant, verwante
12	niet verwant
13	stiefzoon, stiefdochter
14	achterkleinzoon, achterkleindochter
15	oom, tante
16	neef, nicht (verwantschap in de derde graad)
17	neef, nicht (verwantschap in de vierde graad)
20	gemeenschappen, tehuizen
21	partner
22	wettelijk samenwonende
23	meemoederschap

De code 'plaats in het gezin' wordt uitsluitend vastgesteld ten opzichte van de referentiepersoon van het gezin.

Voorbeeld: gehuwd koppel waarbij de man de referentiepersoon van het gezin is.
                      Neef/nicht van de man = code 17;
                      Neef/nicht van de vrouw = code 12 (niet verwant);
                      Achterneef/-nicht van de man = code 11 (verwant).

Identificatienummer van de referentiepersoon van het gezin

Deze informatie is verplicht wanneer de code plaats in het gezin verschilt van de codes 01 of 20.
Is de code 01 dan hoeft niets te worden vermeld.
Is de code 20 dan volgt ofwel een identificatienummer, ofwel een zone commentaar.

Controles en voorbeelden

Controles werden uitgewerkt om het leeftijdsverschil tussen de referentiepersoon van het gezin en de gezinsleden na te gaan :

- indien de code "plaats in het gezin" 03 is, zal de referentiepersoon van het gezin minstens 12 jaar ouder zijn dan het gezinslid.
  - indien de code 05 is, zal de referentiepersoon van het gezin minstens 25 jaar ouder zijn.
  - indien de code 06 is, zal de referentiepersoon van het gezin minstens 12 jaar jonger zijn.
  - indien de code 08 is, zal de referentiepersoon van het gezin minstens 25 jaar jonger zijn.
  - indien de code 14 is, zal de referentiepersoon van het gezin minstens 45 jaar ouder zijn.
- De code 21 'Partner' mag enkel gebruikt worden voor de partnerschappen die geregistreerd werden in het buitenland, en die in België werden erkend.

Voorbeeld: twee vreemde onderdanen met de Franse nationaliteit die zijn ingeschreven als niet verwant bevestigen dat zij een partnerschap "PACS" (pacte civil de solidarité) hebben afgesloten in Frankrijk. De vermelding "partnerschapé" zal als volgt worden opgenomen in het Rijksregister: 10/120/0/datum PACS/aktenummer/RR-nummer van de partner*plaats van het PACS in Frankrijk(111)

De plaats in het gezin van het gezinslid wordt als gevolg daarvan aangepast:

10/141/0/informatiedatum/21/00/RR-nummer van de partner

Opmerking: in Frankrijk wordt in geval van een PACs een randmelding opgenomen in de geboorteakte.

- De code 22 'Wettelijke samenwonende' mag enkel gebruikt worden voor de vorm van samenleven van twee personen die een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand van hun gemeenschappelijk woonplaats, met toepassing van de wet van 23 november 1998 (B.S. 12 januari 1999), die niet gelijkgesteld wordt met een huwelijk. Er wordt bijgevolg verondersteld dat een actieve informatie "wettelijke samenwoning" is opgenomen in het IT123.

Voorbeeld: twee burgers leggen een verklaring van wettelijke samenwoning af in de gemeente van hun gemeenschappelijke woonplaats.

De wettelijke samenwoning wordt geregistreerd in het IT123 van één van de dossiers van de samenwonenden (automatische bijwerking in het andere dossier):

10/123/0/datum verklaring/NIS-code van de gemeente/datum van inschrijving/RR-nummer samenwonende

De plaats in het gezin van het gezinslid wordt als volgt bijgewerkt

10/141/0/informatiedatum/22/00/ RR-nummer samenwonende

- De code 23 'Meemoederschap' mag enkel gebruikt worden indien er een juridische afstamming bestaat ten opzichte van de partner of de echtgenote die heeft meegewerkt aan het project van de voortplanting in toepassing van de wet van 5 mei 2014 (B.S. van 7 juli 2014, in werking getreden op 1 januari 2015).

Voorbeeld; bij een kind is een actieve co-ouderlijke afstamming vermeld (code 25, 26, 27 of 28 in het IT110).

Hij leeft samen met zijn moeder en de co-ouder (partner of echtgenote van de moeder). Indien de co-ouder referentiepersoon van het gezin is, dan wordt de plaats in het gezin van het kind opgenomen als meemoederschap met de volgende structuur: 10/141/0/23/00/ RR-nummer van de co-ouder.

Opmerking : de codes 25, 26, 27 en 28 worden verder uitgelegd onder het IT110.

OPMERKINGEN:

- De informatie echtgenoot/echtgenote (IT141/02) zal nog slechts kunnen ingevoerd worden als het IT 120 (burgerlijke staat) de vermelding "gehuwd" bevat.
De overeenkomst van het identificatienummer in de beide informatietypes zal eveneens gecontroleerd worden.
- Er moet bovendien aan herinnerd worden dat de informatie met betrekking tot de burgerlijke staat, die door de Dienst Vreemdelingenzaken werd ingevoerd in het dossier van een kandidaat-vluchteling, na diens overschrijving in het bevolkings- of vreemdelingenregister, enkel kan gewijzigd worden op voorlegging van officiële documenten. Evenmin kan deze informatie zonder geldige reden gewoon uit het dossier verwijderd worden.
- Het is gebleken dat de gezinssamenstelling bij een verhuis naar een andere gemeente, in vele gevallen, op datum van de inschrijving in de nieuwe gemeente van verblijf wordt heropgenomen in het dossier met exact dezelfde gegevens als vóór de verhuis. Indien de gezinssamenstelling dezelfde blijft na de verhuis, is er geen reden om deze informatiedatum aan te passen.

Er wordt in de programma's een controle ingebouwd die deze bijwerking uitsluit.

De bijwerking van de gezinssamenstelling zal bijgevolg worden verworpen wanneer dezelfde identificatienummers in dezelfde relatie worden opgenomen in het IT 140/141 op een nieuwe informatiedatum; deze controle geldt voor de codes van "plaats in het gezin" 2 tot 17, en voor de code 20 wanneer deze reeds is opgenomen in het betrokken informatietype.

Structuren

Deze structuren voor het bijwerken van de informatie “gezinslid” zijn van toepassing vanaf 01.02.2011.

Mogelijke waarden voor de code “LOG.” :

00	Gezin niet collectief wonen
01	Zorgwonen – Vlaams Gewest
02	Collectief wonen – Waals Gewest
03	Collectief wonen – Brussels Gewest
00	Gezin in buitenland – FOD Buitenlandse Zaken
05	Tijdelijke opvang – Vlaams Gewest

1. Met code “plaats in het gezin” 02 tot 17 en 21 tot 23.

O.C.		I.T.			D.	INFORMATIEDATUM								CODE		LOG.	
N	N	1	4	1	0	D	D	M	M	J	J	J	J	N	N	N	N

IDENTIFICATIENUMMER REFERENTIEPERSOON											
N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

2. Met code “plaats in het gezin” 01.

O.C.		I.T.			D.	INFORMATIEDATUM								CODE		LOG.	
N	N	1	4	1	0	D	D	M	M	J	J	J	J	0	1	N	N

3. Met code “plaats in het gezin” 20.

O.C.		I.T.			D.	INFORMATIEDATUM								CODE		LOG.	
N	N	1	4	1	0	D	D	M	M	J	J	J	J	2	0	0	0

COMMENTAAR (max. 20 tekens)											
X	X	X							X	X	X

4. Structuren voor FOD Buitenlandse Zaken

4.1. Plaats in het gezin 02 tot 17 en 21 tot 23 met fictief identificatienummer “man” en (gedeeltelijk) gekende geboortedatum in te voeren in het dossier van de referentiepersoon.

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE		LOG	
N	N	1	4	0	0	D	D	M	M	E	E	J	J	N	N	0	0

FICTIEF IDENTIFICATIENUMMER GEZINSLID										NAAM- /VOORNAAMCODES (max. 10)										
J	J	M/0	M/0	D/0	D/0	9	9	9	0	0										

4.2. Plaats in het gezin 02 tot 17 en 21 tot 23 met fictief identificatienummer “man” en onbekende geboortedatum in te voeren in het dossier van de referentiepersoon.

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE		LOG	
N	N	1	4	0	0	D	D	M	M	E	E	J	J	N	N	0	0

FICTIEF IDENTIFICATIENUMMER GEZINSLID										NAAM- /VOORNAAMCODES (max. 10)										
0	0	0	0	0	1	9	9	9	0	0										

4.3. Plaats in het gezin 02 tot 17 en 21 tot 23 met fictief identificatienummer “vrouw” en (gedeeltelijk) gekende geboortedatum in te voeren in het dossier van de referentiepersoon.

O.C.	I.T.	D.	DATUM						CODE	LOG							
N	N	1	4	0	0	D	D	M	M	E	E	J	J	N	N	0	0

FICTIEF IDENTIFICATIENUMMER GEZINSLID										NAAM- /VOORNAAMCODES (max. 10)								
J	J	M/0	M/0	D/0	D/0	0	0	0	0	0								

4.4. Plaats in het gezin 02 tot 17 en 21 tot 23 met fictief identificatienummer “vrouw” en onbekende geboortedatum in te voeren in het dossier van de referentiepersoon.

O.C.	I.T.	D.	DATUM						CODE	LOG							
		1	4	0	0	D	D	M	M	E	E	J	J	N	N	0	0

FICTIEF IDENTIFICATIENUMMER GEZINSLID										NAAM- /VOORNAAMCODES (max. 10)								
0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0							

Controles

BELANGRIJK :

- De code LOG. 00 moet verplicht worden ingevoerd voor de gewone gezinssamenstelling.
- De fictieve identificatienummers kunnen enkel gebruikt worden door de FOD Buitenlandse Zaken.

1. Controles voor wooncode (LOG.) 00 – Gewone gezinssamenstelling:

De bestaande controles blijven van toepassing.

2. Controles voor wooncode (LOG.) 01 – Zorgwonen (VI.):

De controles voor wooncode (LOG.) 00 zijn eveneens van toepassing.

Bij het invoeren van een code plaats in het gezin, welke code ook, wordt gecontroleerd of er een informatietype 140 – referentiepersoon van het gezin – aanwezig is in het dossier waarvan het identificatienummer als “referentiepersoon van het gezin” in de wooncode (LOG.) 01 wordt ingevoerd.

Volgorde:

De personen A en B moeten worden ingevoerd in collectief wonen, code 01; persoon A is de referentiepersoon, persoon B is gezinslid bij A.

Invoeren van de informatie “referentiepersoon van het gezin” in het dossier van persoon A door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/01/01

Invoeren van de informatie “plaats in het gezin” in het dossier van persoon B door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/XX/01/Identificatienummer persoon A

Deze bijwerking supprimeert automatisch het IT140 dat aanwezig is in het dossier van A. Slechts één “gezinslid” kan afhangen van de “referentiepersoon”.

3. Controles voor wooncode (LOG.) 02 - Collectief wonen (Wallonië):

De controles voor wooncode (LOG.) 00 zijn eveneens van toepassing.

Bij het invoeren van een code plaats in het gezin, welke code ook, wordt gecontroleerd of er een informatietype 140 – referentiepersoon van het gezin – aanwezig is in het dossier waarvan het identificatienummer als “referentiepersoon van het gezin” in de wooncode (LOG.) 02 wordt ingevoerd.

Volgorde:

De personen A en B moeten worden ingevoerd in collectief wonen, code 02; persoon A is de referentiepersoon, persoon B is gezinslid bij A.

Invoeren van de informatie “referentiepersoon van het gezin” in het dossier van persoon A door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/01/02

Invoeren van de informatie “plaats in het gezin” in het dossier van persoon B door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/XX/02/Identificatienummer persoon A

Deze bijwerking supprimeert automatisch het IT140 dat aanwezig is in het dossier van A.

4. Controles voor wooncode (LOG.) 03 – Collectief wonen (Brussel):

De controles voor wooncode (LOG.) 00 zijn eveneens van toepassing.

Bij het invoeren van een code plaats in het gezin, welke code ook, wordt gecontroleerd of er een informatietype 140 – referentiepersoon van het gezin – aanwezig is in het dossier waarvan het identificatienummer als “referentiepersoon van het gezin” in de wooncode (LOG.) 03 wordt ingevoerd.

Volgorde:

De personen A en B moeten worden ingevoerd in collectief wonen, code 01; persoon A is de referentiepersoon, persoon B is gezinslid bij A.

Invoeren van de informatie “referentiepersoon van het gezin” in het dossier van persoon A door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/01/03

Invoeren van de informatie “plaats in het gezin” in het dossier van persoon B door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/XX/03/Identificatienummer persoon A

Deze bijwerking supprimeert automatisch het IT140 dat aanwezig is in het dossier van A.

5. Controles voor wooncode (LOG.) 00 – Buitenlandse zaken:

Er kan geen controle worden uitgevoerd op de overeenkomst van de adressen van de “referentiepersoon” en het “gezinslid” aangezien het IT 022 – verblijfplaats in het buitenland – dit niet toelaat.

Bij het gebruik van een fictief identificatienummer moeten minstens drie tekens worden ingevoerd in de zone die voorzien is voor de naam en voornamen.

Gemeenschappelijk wonen – Collectief wonen

De bepaling van het ‘gemeenschappelijk’ of ‘collectief karakter’ van een woning is een exclusieve gewestelijke bevoegdheid. Het komt dan ook niet aan de wijkinspecteurs, noch aan de bevolkingsinspecteurs toe om hierover uitspraak te doen. Ten einde elk misbruik van deze uitzondering tegen te gaan, zal een ‘gemeenschappelijke woning’ slechts als dusdanig worden erkend op basis van een verhuurvergunning (Waalse Gewest) waarin uitdrukkelijk wordt gesteld dat de betrokken woning beantwoordt aan de gewestelijke stedenbouwkundige vereisten om te worden in aanmerking genomen als ‘gemeenschappelijke woning’ of ‘collectieve woning’, dit voor het Waalse Gewest.

Wanneer de strikte voorwaarden die vereist zijn om van ‘zorgwonen’ of van een ‘gemeenschappelijke woning’ of ‘collectieve woning’ te kunnen spreken niet vervuld zijn, dienen de betrokken personen te worden ingeschreven als deel uitmakend van éénzelfde gezin. Deze voorwaarden dienen restrictief te worden geïnterpreteerd, omdat het een uitzondering betreft op de hierboven vermelde algemene regel.

1. Zorgwonen – Vlaams Gewest

Het decreet van 27 maart 2009 van de Vlaamse Overheid tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid geeft een wettelijke regeling aan het zorgwonen.

Het zorgwonen wordt gedefinieerd als een vorm van wonen waarbij voldaan is aan alle hiernavolgende voorwaarden :

- a) in een bestaande woning wordt één ondergeschikte wooneenheid gecreëerd,
- b) de ondergeschikte wooneenheid vormt één fysiek geheel met de hoofdwooneenheid,
- c) de ondergeschikte wooneenheid, daaronder niet begrepen de met de hoofdwooneenheid gedeelde ruimten, maakt ten hoogste één derde uit van het bouwvolume van de volledige woning,
- d) de creatie van de ondergeschikte wooneenheid gebeurt met het oog op het huisvesten van :
  - 1) hetzij ten hoogste twee ouderen in de zin van de gecoördineerde decreten van 18 december 1991 inzake voorzieningen voor ouderen,
  - 2) hetzij ten hoogste twee hulpbehoevende personen, zijnde personen met een handicap, personen die in aanmerking komen voor een tenlasteneming door de Vlaamse zorgverzekering, alsmede personen met een nood aan ondersteuning om zich in het thuismilieu te kunnen handhaven,
  - 3) hetzij de zorgverlener indien de personen, vermeld in punt 1 of 2, gehuisvest blijven in de hoofdwooneenheid¹,
- e) de eigendom, of ten minste de blote eigendom, op de hoofd- en de ondergeschikte wooneenheid berust bij dezelfde titularis of titularissen.

Het lijkt dus de bedoeling van het zorgwonen om de bewoners van de ondergeschikte wooneenheid steeds als afzonderlijk gezin te beschouwen, terwijl deze worden ingeschreven onder hetzelfde huisnummer als de bewoners van de hoofdwooneenheid.

Om de bewoners van de zorgwoning als afzonderlijke gezinnen te beschouwen dient hier dus geen rekening te worden gehouden met de feitelijke elementen zoals bedoeld onder randnummer 11, b) van deel I van de Algemene Onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters.

---

¹ Ingevoegd door het decreet van 18 december 2015 houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie (B.S. van 29 december 2015).

Van zodra is voldaan aan de 5 hogergenoemde voorwaarden is er sprake van zorgwonen en kunnen de bewoners van de ondergeschikte wooneenheid als afzonderlijk gezin worden ingeschreven, dit zonder dat een bijkomend huisnummer dient te worden voorzien.

De controle van deze voorwaarden veronderstelt bijgevolg een degelijke samenwerking tussen de Dienst Bevolking en de Dienst Ruimtelijke Ordening van de gemeente.

Wanneer de strikte voorwaarden die vereist zijn om van zorgwonen te kunnen spreken niet vervuld zijn, dienen de betrokken personen te worden ingeschreven als deel uitmakend van éénzelfde gezin. Deze voorwaarden dienen restrictief te worden geïnterpreteerd, omdat het een uitzondering betreft op de algemene regel voor de inschrijving van een gezin of huishouden.

Toegepast op deze nieuwe vormen van wonen betekent dit dat elke woontoestand door de gemeente afzonderlijk dient te worden onderzocht.

Aan de hand van voormelde feitelijke gegevens dient duidelijk te blijken of de betrokken woning dan ook uit afzonderlijke wooneenheden bestaat, dan wel één geheel vormt.

Voor het invoeren van referentiepersoon en gezinslid moet gebruik gemaakt worden van de tweeledige structuur.

Op die manier is er een bijkomende controle dat de personen die in zorgwonen worden ingeschreven niet worden opgenomen in het gezin van de referentiepersoon die reeds op dit adres was ingeschreven.

Bij het invoeren van de tweede structuur wordt een autogeneratie uitgevoerd naar het dossier van de betrokken referentiepersoon.

Voorbeelden:

A) Een alleenstaand persoon A wordt hulpbehoevend. Een tweede persoon B komt bij A wonen om hem te helpen.

1. Wordt bij persoon A de wooncode 01 ingevoerd (hij is de hulpbehoevende)?
2. Blijft hij alleenstaand of wordt hij gezinshoofd?
3. Wordt de code "plaats in het gezin" voor persoon B alleenstaand of niet-verwant?
4. Wordt bij persoon B (die niet hulpbehoevend is) ook wooncode 01 ingevoerd?

→ Deze situatie valt onder de toepassing van zorgwonen, als ook aan de andere voorwaarden van zorgwonen is voldaan.

De vijfde voorwaarde – huisvesting van oudere of hulpbehoevende personen – voor het zorgwonen is niet alleen van toepassing is op gezonde mensen die een oudere of hulpbehoevende in huis nemen.

Het omgekeerde wordt eveneens als zorgwonen beschouwd, met name dat mensen die oud of hulpbehoevend worden, hun te grote woning opdelen, in het kleinste deel gaan wonen en gezonde mensen in huis nemen om hen bij te staan.

Persoon A, de hulpbehoevende, wordt ingeschreven als alleenstaande onder de wooncode LOG = 01 met de transactie: 10/141/0/informatiedatum/01/01.

Persoon B, de zorgverlener, wordt ingeschreven als alleenstaande op hetzelfde adres als persoon A onder de wooncode LOG = 00 met de transactie 10/141/0/informatiedatum/01/00.

→ Indien de voorwaarden voor zorgwonen niet vervuld zijn, geldt volgende procedure:

Persoon B moet worden ingeschreven bij persoon A onder het gezinsverband zoals voorzien voor de bijwerking van het informatiegegeven van de gezinssamenstelling (verwant, niet verwant, ...); de wooncode LOG = 00 geldt voor beiden.

B) Stel dat persoon B hier de hulpbehoevende was die bij persoon A komt wonen. Is de werkwijze dan juist dezelfde?

- Deze situatie valt onder de toepassing van zorgwonen indien aan de 5 voorwaarden wordt voldaan. Persoon B moet worden ingeschreven op het adres van persoon A als alleenstaande onder de wooncode LOG = 01 door middel van transactie: 10/141/0/DDMMJJJJ/01/01.
- Indien de voorwaarden voor zorgwonen niet vervuld zijn, geldt de inschrijving zoals in voorbeeld A.

C) De moeder van de referentiepersoon van het gezin is hulpbehoevend en komt bij het gezin wonen.

1. Moet de referentiepersoon dan eerst alleenstaand gemaakt worden en dan wooncode LOG= 01 toevoegen?

2. Wordt het dossier van de moeder bijgewerkt met wooncode LOG=01 en "plaats in het gezin" als moeder of als alleenstaande?

- Deze situatie valt onder de toepassing van zorgwonen indien aan de 5 voorwaarden wordt voldaan.
De moeder moet worden ingeschreven op het adres van haar zoon, als alleenstaande onder de wooncode LOG = 01 door middel van transactie: 10/141/0/DDMMJJJJ/01/01.
- De informatie met betrekking tot de referentiepersoon (zoon), en desgevallend het gezin, wordt niet gewijzigd.
- Indien de voorwaarden voor zorgwonen niet vervuld zijn; geldt de inschrijving zoals vermeld in voorbeeld A.

D) Stel dat niet alleen de moeder maar ook de vader van de referentiepersoon van het gezin beide bij het gezin komen wonen?

- Deze situatie valt onder de toepassing van zorgwonen indien aan de 5 voorwaarden wordt voldaan.
De vader (persoon X) en de moeder (persoon Y) moeten worden ingeschreven op het adres van de zoon, als "referentiepersoon met gezinslid" onder de wooncode LOG = 01.

Volgorde:

- Invoeren van de informatie "referentiepersoon van het gezin" in het dossier van persoon X (vader) door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/01/01.
- Invoeren van de informatie "plaats in het gezin" in het dossier van persoon Y (moeder) door middel van de transactie 10/141/0/DDMMJJJJ/XX/01/Identificatienummer persoon X.

Deze bijwerking supprimeert automatisch het IT140 dat aanwezig is in het dossier van X. Slechts één "gezinslid" kan afhangen van de "referentiepersoon".

- De informatie met betrekking tot de referentiepersoon (zoon), en desgevallend het gezin, wordt niet gewijzigd.
- Indien de voorwaarden voor zorgwonen niet vervuld zijn; geldt de inschrijving zoals vermeld in voorbeeld A.

2. Tijdelijke opvang – Vlaams Gewest

Voor de opvang van vluchtelinggezinnen met kinderen, of van burgers wiens woning onbewoonbaar is geworden, wordt de mogelijkheid geboden om te voorzien in een tijdelijke opvang in een pleeggezin.

Concreet bieden kandidaat pleeggezinnen een deel van hun woning aan als tijdelijk verblijf en ondersteunt het pleeggezin het vluchtelingengezin bij de zoektocht naar een eigen woning. De opvang heeft dus een tijdelijk (max 6 maanden) en een hulpverlenend karakter. Een pleegzorgdienst begeleidt de tijdelijke opvang en bewaakt mee de woonnormen, de termijn, etc.

Het besluit van 15 juli 2016 van de Vlaamse Regering houdende wijziging van diverse bepalingen (...) werd gepubliceerd in het Staatsblad van 19 september 2016²:

“Artikel 5/1. §1. Voor het opsplitsen van een woning of voor het wijzigen in een gebouw van het aantal woonegelegenheden die hoofdzakelijk bestemd zijn voor de huisvesting van een gezin of een alleenstaande, ongeacht of het gaat om een eengezinswoning, een etagewoning, een flatgebouw, een studio of een al dan niet gemeubileerde kamer, wordt de vergunningsplicht vervangen door een verplichte melding als aan al de volgende voorwaarden voldaan is:

- 1° in een bestaande woning wordt één ondergeschikte wooneenheid gecreëerd;
- 2° de ondergeschikte wooneenheid vormt één fysiek geheel met de hoofdwooneenheid;
- 3° de ondergeschikte wooneenheid, daaronder niet begrepen de met de hoofdwooneenheid gedeelde ruimten, maakt maximaal één derde uit van het bouwvolume van de volledige woning;
- 4° de creatie van de ondergeschikte wooneenheid gebeurt met het oog op het huisvesten van:
  - a) hetzij asielzoekers en vluchtelingen die op grond van artikel 6, §1, vierde lid, en artikel 8, §1, van de wet betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen van 12 januari 2007 de opvang van Fedasil moeten verlaten;
  - b) hetzij burgers wiens woning onbewoonbaar is geworden door onvoorziene omstandigheden;
- 5° de huisvesting is tijdelijk voor een totale duur van maximaal drie jaar per goed;
- 6° de eigendom, of ten minste de blote eigendom, op de hoofd- en de ondergeschikte wooneenheid berust bij dezelfde titularis of titularissen.

§2. Het beëindigen van het opsplitsen van een woning of het wijzigen in een gebouw van het aantal woonegelegenheden, bedoeld in paragraaf 1, is eveneens meldingsplichtig.”.

Ten einde het onderscheid te maken met het gastgezin wordt voor het gezin in tijdelijke opvang een LOG-code 05 voorzien.

---

² Besluit van 15 juli 2016 van de Vlaamse Regering houdende wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van handelingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 betreffende de meldingsplichtige handelingen ter uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juli 2013 houdende vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen, buffervoorzieningen en gescheiden lozing van afvalwater en hemelwater (B.S. van 19.09.2016).

3. Collectief Wonen – Waals Gewest

Voormelde principes gelden ook niet bij bewoning van een ‘gemeenschappelijke woning’ zoals bedoeld in artikel 1, 6°, van de Waalse Huisvestingscode van 29 oktober 1998 (Belgisch Staatsblad van 4 december 1998), waarvan de verhuurder in het bezit is van een verhuurvergunning.

In voorkomend geval worden de bewoners van de verschillende wooneenheden als afzonderlijke gezinnen beschouwd, maar worden zij allen ingeschreven onder hetzelfde huisnummer (wooncode (LOG.) 02 in het IT 140).

Hierbij dient te worden opgemerkt dat deze gemeenschappelijke woning, zoals elke woning, dient te beantwoorden aan de vereisten opgelegd door artikel 10 van de Waalse Huisvestingscode (naleving van de gezondheidscriteria, de gemeenteverordeningen op het gebied van gezondheid en brandveiligheid, de waarborg van de onschendbaarheid van de woning en de bescherming van het privéleven en de inachtneming van de bepalingen van toepassing op het gebied van ruimtelijke ordening en stedenbouw). Wat betreft de onschendbaarheid van de woning en de bescherming van het privéleven, heeft de Waalse Regering ten aanzien van de verhuurder van de gemeenschappelijke woning de volgende verplichtingen opgelegd :

1° de toegang tot het gebouw, evenals tot iedere woningeenheid, moet voorzien zijn van deuren die op slot kunnen worden gedaan. De huurder moet in het bezit zijn van twee exemplaren van de nodige sleutels voor de toegang tot het gebouw en de gedeelten die hij persoonlijk bewoont;

2° hetzelfde gezin moet toegang hebben tot ieder woonvertrek voor eigen gebruik zonder door een woonvertrek voor eigen gebruik van een ander gezin te moeten komen;

3° alle wc's, waskamers, badkamers moeten op slot kunnen worden gedaan, behalve wanneer de betrokken lokalen slechts toegankelijk zijn voor het gezin dat de betrokken woning bewoont;

4° de hoofdingang moet voorzien zijn van individuele bellen zodat ieder ge-zin rechtstreeks kan worden opgezocht;

5° ieder gezin moet beschikken over een brievenbus die op slot kan worden gedaan.

Voormelde vereisten gelden echter niet voor woningen die deel uitmaken van het gebouw waar de verhuurder zijn hoofdverblijfplaats heeft, en dat aan maximum twee gezinnen wordt verhuurd of te huur aangeboden, voor zover de verhuurde goederen door ten hoogste vier personen worden bewoond (artikel 9, lid 2, van de Waalse Huisvestingscode).

4. Collectief Wonen – Brussels Gewest

Voormelde principes gelden evenmin in het geval van bewoning van een ‘collectieve woning’ zoals bedoeld in artikel 1, 5°, van het Besluit van 4 september 2003 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot bepaling van de elementaire verplichtingen inzake veiligheid, gezondheid en uitrusting van de woningen (Belgisch Staatsblad van 19 september 2003).

Ook in dit geval worden de bewoners van de verschillende wooneenheden als afzonderlijke gezinnen beschouwd, maar worden zij allen ingeschreven onder hetzelfde huisnummer (wooncode (LOG.) 03 in het IT 140).

Zoals elke woning, dient ook de collectieve woning te beantwoorden aan de minimale normen op het gebied van veiligheid, gezondheid en uitrusting, zoals deze worden opgelegd door voormeld Besluit van 4 september 2003 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. De artikelen 4 en 5 van dit besluit bevatten bijzondere normen waaraan collectieve woningen dienen te voldoen, dit in het geval deze beschikken over een gemeenschappelijk tappunt voor drinkwater, een gemeenschappelijk tappunt voor warm water, een gemeenschappelijke wc, een gemeenschappelijke teller voor het energieverbruik, een gemeenschappelijke keuken. Opgemerkt dient te worden dat deze regeling m.b.t. ‘collectieve woningen’ enkel van toepassing is op gebouwen die worden verhuurd als studentenwoning.

Afdruk in de dossiers

1. Voor wooncode (LOG.) 00 : Geen wijzigingen ten opzichte van oude structuren
2. Voor wooncode (LOG.) 01 :

Alleenstaand referentiepersoon :
140 (RPG) 02.12.2009 01/Zorgwonen alleenstaande
of
140 (RPG) 02.12.2009 01/Zorgwonen alleenstaande (Gesupprimeerd op 02.12.2009)

Gezinslid :
141 (GZL) 02.09.2009 12/Niet verwant (GZL) : 01 Zorgwonen gezinslid : Bottom
Nestor (55.10.17 435-86)
of
141 (GZL) 02.09.2009 12/Niet verwant (GZL) : 01 Zorgwonen gezinslid: Bottom
Nestor (55.10.17 435-86) (Gesupprimeerd op 01.02.2010)
3. Voor wooncode (LOG.) 02 :   Idem als voor code LOG. 01
02 = 02/Collectief wonen Wallonië
4. Voor wooncode (LOG.) 03 :   Idem als voor code LOG. 01
03 = 03/Collectief wonen Brussel
5. Voor wooncode (LOG.) 00 – Buitenlandse Zaken :

Alleenstaande 140

TX79

F 140 05.01.2013 Ménage : Isolé
N 140 05.01.2013 Gezin : Alleenstaand
D 140 05.01.2013 Haushalt : Alleinstehend

TX61

F 140(PRM) 05.01.2013 01/Isolé
N 140(RPG) 05.01.2013 01/Alleenstaand
D 140(KPH) 05.01.2013 01/Alleinstehend

Bij de referentiepersoon van het gezin 140

TX79

F 140 05.01.2013 Ménage : Fille :Eichenscher,Belaïd (10.05.06 000-00)
N 140 05.01.2013 Gezin : Dochter :Eichenscher,Belaïd (10.05.06 000-00)
D 140 05.01.2013 Haushalt : Tochter :Eichenscher,Belaïd (10.05.06 000-00)

TX61

F 140(PRM) 05.01.2013 03/Fille Eichenscher,Belaïd (10.05.06 000-00)
N 140(RPG) 05.01.2013 03/Dochter Eichenscher,Belaïd (10.05.06 000-00)
D 140(KPH) 05.01.2013 03/Tochter Eichenscher,Belaïd (10.05.06 000-00)

Structuren van toepassing vóór 1 februari 2011

- a. Met code "plaats in het gezin" van 02 tot 17.

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE	
N	N	1	4	1	0	D	D	M	M	J	J	J	J	N	N

IDENTIFICATIE nr. referentiepersoon											
N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

- b. Met code "plaats in het gezin" 01.

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE	
N	N	1	4	1	0	D	D	M	M	J	J	J	J	0	1

- c. Met code "plaats in het gezin" 20.

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE	
N	N	1	4	1	0	D	D	M	M	J	J	J	J	2	0

COMMENTAAR												
X	X									X	X	X

Max. 20 tekens

- d. Structuur voor O.C. 13 : met I.T. 140 (dienstcode 0).

O.C.		I.T.			D.	DATUM							
1	3	1	4	0	0	D	D	M	M	J	J	J	J

REËEL IDENTIFICATIENUMMER											
N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N

- Het identificatienummer op het einde van de structuur zal dat zijn van de persoon die geen deel uitmaakt van het gezin en die men wil onttrekken aan het dossier van de referentiepersoon van het gezin.
- Deze bijwerking is niet toegelaten voor de gemeenten.

- e. Structuur voor O.C. 13 : bij alleenstaande.

O.C.		I.T.			D.	DATUM								CODE	
1	3	1	4	0	0	D	D	M	M	J	J	J	J	0	1

Toegestane operatiecodes : 10, 11 en 13.

De verschillende procedures eigen aan de IT 141 - 140

Aangezien het gemeentebestuur geen toegang heeft tot het informatietype 140 met de operatiecode 10, is het verplicht de informatie betreffende het "gezin" via het informatietype 141 in te voeren.

Mogelijke gevallen

Invoering van het begrip "alleenstaand referentiepersoon van het gezin"

1) Het dossier bevat geen I.T. 140 of 141 :

In te voeren : 10/141/0/datum/01

2) Het dossier bevat een informatie 141 :

d.w.z. dat een gezinslid zelf "alleenstaand referentiepersoon van het gezin" wordt. In te voeren
bijwerking : 10/141/0/datum/01.

Deze bijwerking zal automatisch de informatie 140 in het dossier van de referentiepersoon van het gezin supprimeren.

3) Het dossier bevat een informatie 140, met code "plaats in het gezin" verschillend van 01 ; dit is het geval van een referentiepersoon van het gezin die zijn gezin verlaat om "alleenstaand referentiepersoon van het gezin" te worden.

Het dossier moet als volgt bijgewerkt worden.

a) De leden van het gezin zijn in de gemeente ingeschreven :

- de informatie 141 bijwerken (O.C.10) in het dossier van het gezinslid dat nadien referentiepersoon van het gezin zal worden.
10/141/0/datum/01

- de dossiers van de andere leden bijwerken, die veranderen van referentiepersoon van het gezin.

10/141/0/datum/code plaats in 't gezin/identificatienummer nieuw referentie-persoon van het gezin.

Na de verwerking van de informatie 141 in het dossier van het laatste gezinslid, zal automatisch het dossier van de vorige referentiepersoon van het gezin een informatie 140/01 (alleenstaand referentiepersoon van het gezin) bevatten.

b) De gezinsleden worden beheerd door een andere gemeente.

Rechtstreeks te behandelen in het dossier van de referentiepersoon van het gezin:
12/140/0/datum/identificatienummer van het gezinslid

Deze behandeling moet herhaald worden voor ieder gezinslid.

De informatie 140/01 zal automatisch ingevoerd worden.

Invoering van het begrip "gezinslid"

- 1) Het dossier bevat geen I.T. 140 of 141 :
In te voeren : 10/141/0/datum/code (zie nr. 347)/identificatienummer van de referentie-persoon van het gezin.
- 2) Het dossier bevat reeds een informatie 141 : dit is het geval van een wijziging van "plaats in het gezin", bijv. een niet verwant gezinslid wordt echtgenote.
10/141/0/datum/01 en vervolgens
10/141/0/zelfde dat./code/identificatienummer van dezelfde referentiepersoon van het gezin.
- 3) Dossier bevat een informatie 140/01 ; d.w.z. een "alleenstaand referentiepersoon van het gezin" wordt gezinslid.
In te voeren : 10/141/0/datum/code/identificatienummer van de referentiepersoon van het gezin.
- 4) Dossier met een informatie 140, wanneer de code verschillend is van 01, d.w.z. een referentiepersoon van het gezin wordt gezinslid.
Zelfde behandeling als beschreven in A.3) hierboven.
10/141/0/datum/01 en vervolgens 10/141/01/zelfde dat./code/identificatienummer van dezelfde referentiepersoon van het gezin.

Verbetering van de plaats in het gezin en/of de identiteit van de referentiepersoon van het gezin

De correctie moet altijd geschieden in het dossier van het gezinslid :
11/141/0/datum/code (nooit code 01)/identificatienummer van de referentiepersoon van het gezin.

Een gezinslid verlaat het gezin

om :

- 1) zelf referentiepersoon van het gezin te worden
Men moet :
  - a. de informatie 141 in zijn dossier bijwerken om er eerst een alleenstaand referentiepersoon van het gezin van te maken.
10/141/0/datum waarop gezin wordt verlaten/01.
  - b. de dossiers bijwerken van zijn toekomstige gezinsleden :
10/141/0/datum/code/identificatienummer nieuw referentiepersoon van het gezin.
Datum moet gelijk zijn aan datum in a. hierboven.
- 2) "alleenstaand referentiepersoon van het gezin" te worden - zie hierboven.
- 3) om gezinslid te worden bij een andere referentiepersoon, bijv. bij huwelijk.
10/141/0/datum/01 en vervolgens
10/141/0/zelfde datum/code/identificatienummer nieuwe referentiepersoon

Bijwerking van de informatie “gezinssamenstelling” (IT140-141) bij afvoering

Wij willen van de gelegenheid gebruik maken om bijwerking van de gezinssamenstelling in de gevallen van een afvoering (van ambtswege, naar het buitenland, ...) te verduidelijken en een uniforme en transparante werkwijze voor te stellen.

Enkel de referentiepersoon van het gezin kan een aangifte doen voor het gehele gezin. Wanneer de referentiepersoon van het gezin een aangifte van adreswijziging doet voor het buitenland voor het volledige gezin, moet de informatie met betrekking tot de gezinssamenstelling niet bijgewerkt worden.

De relatie in het gezinsverband moet pas verbroken worden als er een verschil is in het adres voor de verschillende gezinsleden. Als het gehele gezin vertrekt en op een later tijdstip gezamenlijk terugkeert, is er dus geen verbreking van het gezinsverband.

Een bijwerking van de gezinssamenstelling is enkel gerechtvaardigd indien één of meerdere leden uit hetzelfde gezin naar het buitenland zouden vetrekken. Op dat moment moeten zij onttrokken worden uit de bestaande gezinssamenstelling, en als alleenstaande worden ingeschreven.

In geval van een afvoering van ambtswege moet betrokkene als alleenstaande worden ingeschreven. Geldt de afvoering van ambtswege voor meerdere personen of voor het gehele gezin dienen zij allen als alleenstaande te worden ingeschreven.

Verbetering van een datum van informatie

De datum van een informatie 141 kan enkel verbeterd worden met operatiecode 11. Het gebruik van operatiecode 20 is niet toegelaten.

Bijzonder gebruik van de informatie 141/01

Zoals blijkt uit bepaalde gevallen (zie nr. 350 A 3 a., B 2, D 1 a en D3) wordt de overgang van de toestand referentiepersoon van het gezin naar gezinslid of de wijziging van de plaats in het gezin met behoud van dezelfde referentiepersoon van het gezin bekomen via de code 01 die, in deze gevallen, een tijdelijke overgangsfunctie vervult.

Bijzondere gevallen

- a. Bij wijziging van de naam of voornaam van een gezinslid is er een automatische generatie van deze wijziging in de overeenkomstige informatie 140 van de referentiepersoon van het gezin.
- b. Wederkerig, indien de naam of voornamen van een referentiepersoon van het gezin zijn gewijzigd, is er automatische generatie van deze wijziging in de dossiers van de gezinsleden.
- c. Iedere verbetering van datum met operatiecode 11 veroorzaakt een overeenstemmende generatie in het dossier van de referentiepersoon van het gezin.
- d. Ieder referentiepersoon van het gezin moet dezelfde woonplaats hebben als de leden van zijn gezin. Voor de operatiecodes 12 en 13 wordt bij de generaties deze controle van de woonplaats niet gedaan.
- e. Er treedt geen generatie op als het betrokken referentiepersoon van het gezin overlijdt (geval van een suppressie). De gemeente moet de nieuwe gezinstoestand van de overlevende(n) zelf bijwerken.
- f. Bij overlijden van een gezinslid, is er automatisch suppressie van de overeenstemmende informatie 140 in het dossier van de referentiepersoon van het gezin.
- g. De dossiers van de leden van een gezin, waarvan de referentiepersoon van het gezin van inschrijving is vrijgesteld en in de mate dat deze laatste geen identificatienummer gekregen heeft, moeten met de code "plaats in het gezin" 20 bijgewerkt worden. Voluit geschreven commentaar zal deze bijzondere toestand verduidelijken.

Opmerking

Ieder geval dat niet behandeld werd of dat aanleiding geeft tot moeilijkheden moet aan de regionale afgevaardigde van het Rijksregister voorgelegd worden.